

T.C.
ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı :30824082-610-11180458
Konu :Yazılı Soru Önergeleri

09 Aralık 2024

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

28. Dönem Milletvekillerimiz tarafından Bakanlığımıza yöneltilen ve ilişik listede; TBMM Esas numaraları ile konuları belirtilen yazılı soru önergeleri incelenmiş olup, söz konusu önergelerde yer alan hususlara dair cevaplarımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Murat KURUM
Bakan

EK:
-Dosya (1 Takım)

**MARDİN MİLLETVEKİLİ
SAYIN KAMURAN TANHAN'IN
TBMM 7/18154 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİ**

SORULAR:

Seçim bölgem olan Mardin'in Artuklu İlçesi İstasyon Mahallesi'nde 10 binden fazla yurttaş ikamet etmektedir. Bu yerleşim yeri içinde aynı zamanda yaklaşık 12 senedir faaliyet gösteren Nuhoğlu Marsan Mardin Kireç ve İnşaat Malzemeleri San. ve Tic. A.Ş. (Nuhoğlu Kireç Fabrikası) de bulunmaktadır. Söz konusu yerleşim yerinde yaşayan yurttaşların tarafıma aktardıkları şikâyetlere göre; Nuhoğlu Kireç Fabrikası zehirli duman saçıp insanların sağlığını ve son kertede yaşamını tehdit etmektedir. Yurttaşlar Mardin Valiliği'ne, Cumhurbaşkanlığı İletişim Merkezi (CİMER)'ne ve Bakanlığınız bünyesindeki birimlere defaatle olmak üzere gerekli yerlere şikâyetlerini iletmış olduklarını ancak bu sorun karşısında yetkili ve sorumlu mercilerin herhangi bir müdahalede bulunmadığını ifade etmişlerdir. Yurttaşlar yıllardan beri maruz kaldıkları bu sorun karşısında çözüm üretilmiyor oluşunu söz konusu fabrikanın gelir kaybı yaşamaması için bilinçli olarak adım atılmamasına bağlamaktadırlar. Mahalle sakini yurttaşlar, bu soruna ivedilikle çözüm üretilmesini beklemektedirler. Bu bağlamda;

- 1)Nuhoğlu Kireç Fabrikası'nın zehirli duman saçıp insanların sağlığını ve son kertede yaşamını tehdit ettiğine ilişkin Bakanlığınız birimlerine yapılan şikâyetler var mıdır?
- 2)Yurttaşların söz konusu fabrikaya ilişkin Bakanlığınız birimlerine şikâyetlerini ilettikleri ancak Bakanlığınızca herhangi bir müdahalenin yapılmadığı iddiası doğru mudur? Bakanlığınız bu konuya neden müdahale etmemektedir? Bu konuda bir inceleme başlatacak mısınız?
- 3)Yurttaşlar yıllardan beri maruz kaldıkları bu sorun karşısında çözüm üretilmiyor oluşunu söz konusu fabrikanın gelir kaybı yaşamaması için bilinçli olarak adım atılmaması şeklindeki iddia doğru mudur?
- 4)İlgili habitatta Nuhoğlu Kireç Fabrikası'nın gerçekleştirdiği üretim faaliyetlerinin insan ve diğer canlılara zarar verdiği ifade edilmektedir. Söz konusu fabrika çevreyi kirletmemek için gerekli önlemleri almakta mıdır? Bu önlemler nelerdir?
- 5)Nuhoğlu Kireç Fabrikası'nın üretimde kullandığı yakıt ve filtre sistemleri mevzuat dairesinde belirlenen standartlara uygun mudur?
- 6)Söz konusu fabrika Bakanlığınızın ilgili birimleri tarafından hangi periyodik aralıklarla denetlenmektedir? Bu fabrika en son ne zaman denetlenmiştir? Bu denetim sonucunda hangi bilgi ve bulgulara ulaşılmıştır? Benzer faaliyetleri yürüten fabrikaları hangi birim, ne sıklıkla denetlenmektedir?
- 7)Nuhoğlu Kireç Fabrikası yarattığı hava kirliliğiyle bir halk sağlığı sorununa dönüşmüştür. Bu fabrika hakkında bir inceleme başlatacak mısınız?
- 8)Söz konusu kireç fabrikasının yarattığı kirliliğe bağlı olarak İstasyon Mahallesi sakini yurttaşların yaşadıkları soruna çözüm üretilmesi hususunda hangi somut adımları atacaksınız?

CEVAP:

Bakanlığımız faaliyetlerine ilişkin olarak, vatandaşlarımızın taleplerinin doğru ve hızlı bir şekilde yetkili birimlerimize yönlendirilmesi, özellikle de çevresel hususlarda ihbar ve şikâyetler için Alo 181 Çağrı Merkezimiz hizmet vermektedir. Ayrıca, Cumhurbaşkanlığı İletişim merkezi (CİMER), İstek, İhbar ve şikâyetler iletebilmektedir. Nuhoğlu Marsan Mardin Kireç ve İnş. Malz. San. ve Tic. A.Ş. ye ait İl Müdürlüğümüze farklı zamanlarda ulaşan şikâyetlerle ilgili olarak;

-15.10.2015 tarihinde Fabrikanın petrokok cürufu (Atık Türü Belirleme Analizi) sonucunda çıkan atıkların tespitine yönelik olarak; Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu Marmara Araştırma Merkezi (TÜBİTAK MAM) Çevre ve Temiz Üretim Enstitüsü tarafından yapılan analiz neticesinde; 10 01 02 (uçucu kömür külü) kodlu atığın "tehlikesiz atık" olduğu sonucuna varılmıştır.

-16.11.2021 tarihinde yapılan denetim neticesinde fabrikada tespit edilen eksiklik neticesinde İşletmenin Sanayi Kaynaklı Hava Kirliliğinin Kontrolü Yönetmeliğinin (SKHKKY) 14. maddesi kapsamında 2 yılda bir yaptırması gereken emisyon teyit ölçümlerinin süresi içerisinde yaptırılmadığı tespit edilmesi üzerine 2872 Sayılı Çevre Kanunun 20. maddesinin (b) bendine istinaden 96.561.00 TL idari para cezası uygulanmıştır.

-Mardin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğüne gelen ihbar üzerine 18.03.2022 tarihinde fabrikada ani denetim gerçekleştirilmiş olup, 25.03.2022 ve 14.06.2024 tarihlerinde yapılan emisyon ölçümü ve analiz sonuçlarında ise emisyon sınır değerleri sağladığı tespit edilmiştir. Bu fabrikanın en son 16.10.2024 tarihinde denetimi gerçekleştirilmiştir. Olumsuz bir durum tespit edilmemiş olup, Çevre İzin Belgesi Hava Emisyonu konusunda 25.10.2029 tarihine kadar izin belgesi almıştır.

2872 Çevre Kanunun konuyla ilgili maddelerinde yer alan hükümler uyarınca; fabrika gerekli önlemleri almış ve fabrikanın çevreyi kirletmemesi adına bacada Jet Pulse Filtre takılmıştır. Ayrıca, fabrika tozumaya karşı tesis içi yolların fiskiye ve arasöz ile nemli tutulduğu, petrokok ve atıkların kapalı alanda tutulduğu bunker ve bantların kapalı olmasında gerekli önlemleri almıştır. Ayrıca, Hava Emisyon konulu çevre iznine tabi olması sebebiyle Sanayi Kaynaklı Hava Kirliliğinin Kontrolü Yönetmeliğinde belirtilen hüküm ve esasların (ölçüm ve analiz sonuçları dışındaki, işletmede alınması gereken tedbirler ve fiziksel şartlar) sağlandığı tespit edilmiştir.

Benzer faaliyet yürüten fabrikalar; Bakanlığımızın ilgili denetim birimleri tarafından tüm risk analizleri göz önünde bulundurularak denetimler yapılmaktadır. 2872 sayılı Çevre Kanunu ve ilgili mevzuat hükümleri kapsamındaki her türlü kirlilik kaynağı ve ihlaller denetime tabidir.